

Fremstilling af en fotobog

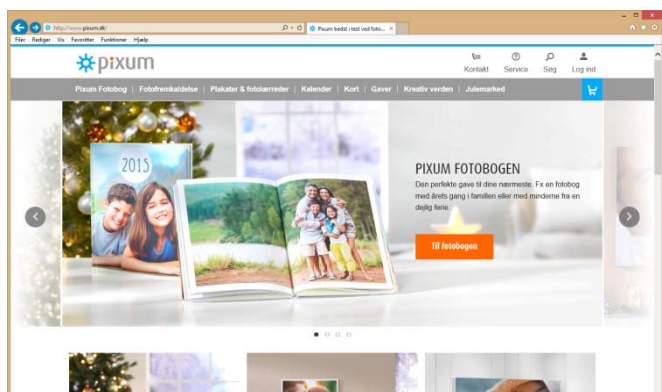
Man begynder med at hente det program, man ønsker at fremstille bogen med. Det mest almindelige program stammer fra et tysk firma, der hedder CeWe. Det vil være det program, jeg viser brugen af i det følgende. Jeg har prøvet flere af de andre udbyderes programmer, de fleste er væsentlig sværere at anvende og flere af dem kræver, at man har tilrettet sine billeder meget præcist i et fotobehandlingsprogram, inden man sætter dem ind i bogen.

Grunden til, at jeg fortrækker CeWe programmet, er, at den raster (små hvide prikker), som de lægger ind i den digitaltrykkvalitet er så små, at man skal ud i et stærkt solskinsvejr eller bruge et forstørrelsesglas for at se prikkerne i billederne. Hvis man vælger fotokvalitet, er der ingen raster i billederne.

Når programmet, jeg vil vise her, er installeret og man starter programmet, skal man begynde med at vælge den type bog og det udstyr man ønsker til sin bog. Det gør man på forsiden. Forsiden kan se lidt forskellig ud afhængig af hvilken forretning, man vil handle med. CeWe tilretter programmets forside således, at der er én forside på programmet, hvis man handler med Pixum, en anden hos Bilka, El-giganten, Click, Expert eller Bog og Ide osv. Men bøgerne bliver fremstillet samme sted i Tyskland. Prisforskellen på normal "fremkaldelse" varierer kun nogle få kroner. Men både Pixum, som jeg handler med og andre forretninger sender rabatkoder med tilbud, der spænder fra minus 20 % på bogens trykpris ned til gratis fragt.

Installerer af programmet

Nu begynder man med at gå ind på hjemmesiden hos Pixum, adressen er www.pixum.dk, det gode ved den side er, at alt er på dansk.

Figur 1. viser hjemmesiden man kommer ind på, hvis der ikke står Pixum Fotobogen, på den side man kommer ind på, skal man trykke på en af de små grå pile i siderne indtil fotobogen kommer frem.

Når man derpå trykker på det orange felt med teksten [Til Fotobogen], kommer man frem til den side, hvor man kan downloade programmer, eller med et moderne udtryk

downloade APP'en.

Figur 2. viser den orange knap til Download af programmet.

Når man trykker på Download knappen kommer den sædvanlige linje frem nederst på skærmen, der spørger om man vil [Kør], [Gem] eller [Annuller].

Figur 3. er bjælken eller en boks, hvor der skal svares [Kør].

Der er umiddelbart ingen grund til at gemme, idet man altid kan hente det sidste nye program på hjemmesiden, hvis man får en ny computer.

Derfor trykker man [Kør], hvorpå programmet installerer sig på maskinen. Her vil ens virusprogram sikkert komme og spørge om man vil tillade et fremmet program at lave ændringer på maskinen, det skal der selvfølgelig svares [Ja]/[OK] til.

På Pixums hjemmeside bliver man tilbudt en rabatkode, som man vil få tilsendt, som vil betyde, at den første bog tilsendes portofrit. De bøger jeg oftest producerer koster pt. 59 kr. i porto, men der kan være tillæg, hvis man ønsker bogen leveret på privadadressen.

Nu er der kun tilbage at starte programmet. Første gang bliver man selvfølgelig spurgt, om det skal starte automatisk efter installationen. Det kan man blot gøre efter behov.

Da forskellige brugere har indrettet deres maskiner forskelligt, vil jeg ikke her komme ind på, hvordan man starter programmet til daglig. Hvis man svarede ja til at få oprettet en ikon på Skrivebordet, vi programmet derpå ligge der. Personlig arbejder jeg altid ud fra en ikon på mit Skrivebord.

Nu starter man sit program, hvorefter man kommer ind på startside, hvor man kan vælge hvilket fotoprodukt man ønsker sig, i dette tilfælde handler det om en fotobog.

Vælg en bogtype

Når man har valgt Fotobog kommer valgmulighederne frem. Først skal man vælge hvilket format bogen skal have. Klikker man nu f.eks. på Stor – højformat, kommer man videre til næste valg som er papirtyper.

PIXUM FOTOBOG
En uforglemmelig gave, side for side

Vælg f.eks. A4

Format	Størrelse (ca.)	Standard
Stor - tværformat	28x21 cm	(= DIN A4)
XXL - højformat	28x36 cm	(= DIN A3)
XXL - tværformat	38x29 cm	(= DIN A3)
Lille - tværformat	19x15 cm	(= DIN A5)
Mini - tværformat	15x11 cm	
Stor - højformat	21x28 cm	(= DIN A4)
XL - kvadratisk	30x30 cm	
Stor - kvadratisk	21x21 cm	
Lille - kvadratisk	14x13 cm	

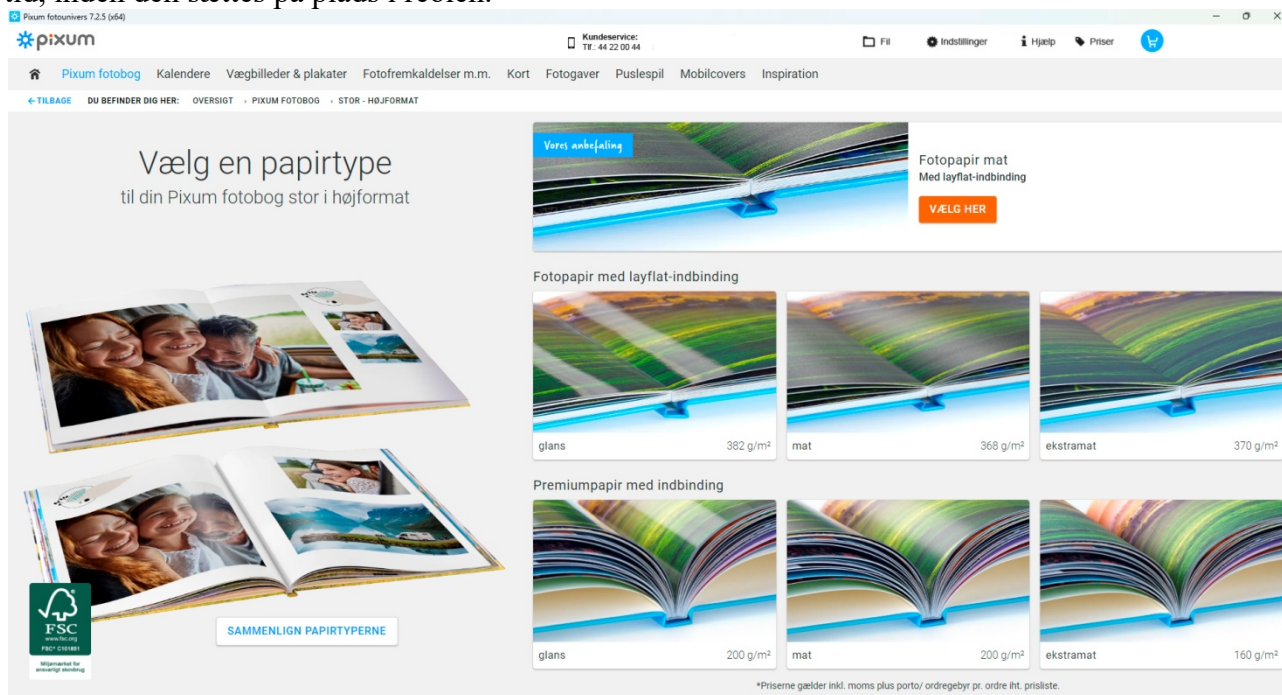
*Priserne gælder inkl. moms plus porto/ordregebyr pr. ordre iht. prisliste.

Figur 4. Det er her, der skal vælges, hvilken størrelse bog, man ønsker at fremstille.

I række 2 handler det om fotokvalitet, her falder siderne fuldstændig fladt ud. Bogen er i princippet lavet på samme måde som gammeldags edb-lister, de såkaldte leporello-lister. Dvs. billederne er trykt på uendelig lange baner, som derpå bliver limet sammen med bagsiderne mod hinanden, derved kan bogen ligge fuldstændig fladt ud og billeder mister intet selv om et billede bliver lagt hen over to modstående sider. I 3 række handler det om Digitaltryk, hvor billederne vil blive ”forvrænget lidt”, hvis de ligger for tæt ved ryggen eller hvis de spænder over 2 sider.

Her er det tid for en lille advarsel. Digitaltryk er af samme kvalitet, som i de fleste af bøger med farvebilleder, dvs. de billeder er meget holdbare og forholdsvis robuste over for børnebørns fedtede fingre og der er ikke så dyrt at lave en ekstra bog, hvis den bliver beskadiget.

Med hensyn til bøger i fotokvalitet, så kan de fleste godt huske, at i gamle fotoalbum, var der pergament mellem siderne med billederne, så de ikke hang sammen, hvis de blev fugtige. Nu var det med fugtighed et større problem i gamle dage, end nu til dags i moderne huse og lejligheder. Men hvis der er én, der hoster ud over en side i en fotobog med billeder af fotokvalitet, så opdager man pludselig, at to sider i bogen er ”klistret” samme, og når man tvinger dem fra hinanden, bliver noget af billedet fra den ene af siderne hængende på den modstående side. Dvs. vær altid opmærksom på, hvad der sker, hvis I viser bøger frem i fotokvalitet. Hvis jeg er i tvivl om, hvorvidt der er kommet fugtighed i en bog, stiller jeg altid bogen på den ene ende, så siderne står frit i nogen tid, inden den sættes på plads i reolen.

Figur 5. Her skal vælges om det skal være fotokvalitet eller digitalkvalitet.

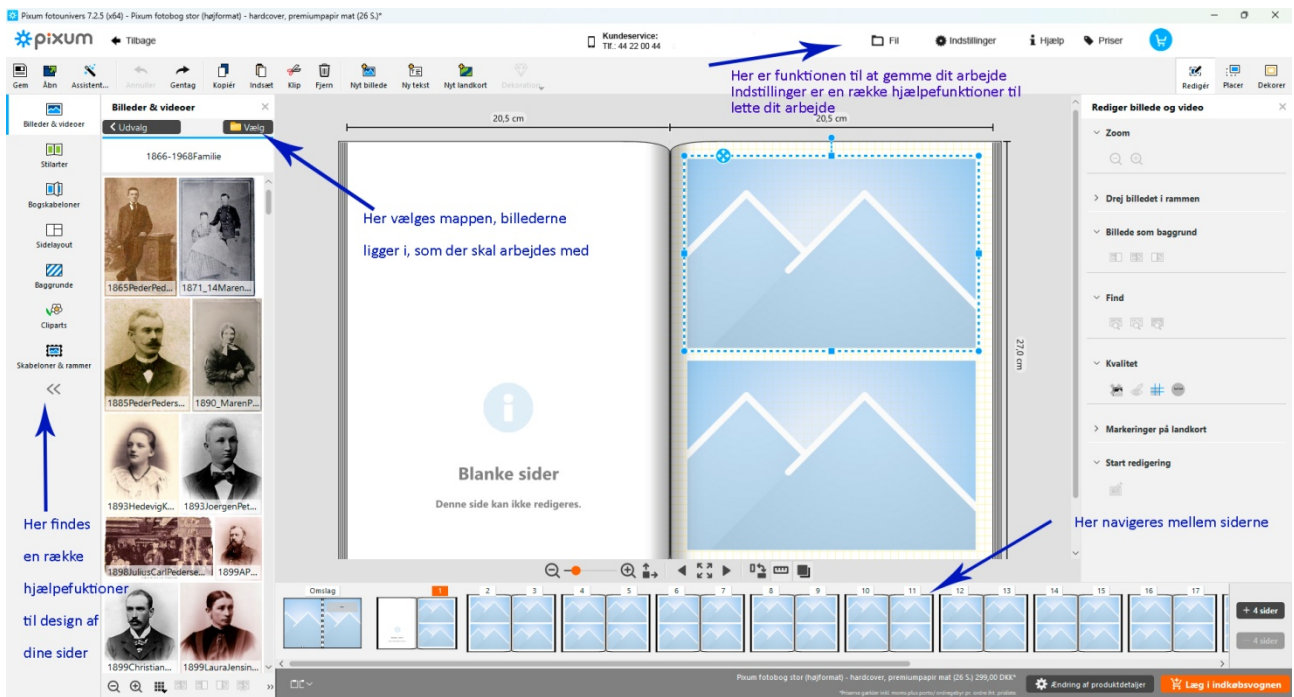
Som der første projekt vil jeg foreslå, at man prøver med en bog i digitalkvalitet. Altså vælges der nu en bog på 28 x 21 cm og på Premiumpapir mat og med hardcover.

Start af projektet

Når man har valgt den type fotobog, man ønsker, bliver man spurgt om man vil have hjælp til at oprette bogen. Her vil jeg anbefale, at man klikker i feltet til venstre, hvor der oprettes en bog uden hjælp. Hvis man beder om hjælp bliver billederne blot anbragt i billedfelterne i det layout, der er valgt til bogen. Billederne anbringes i billedholderne den orden, de sidder i den anviste mappe, resultatet er fuldstændig uforudsigeligt. Hvis man f.eks. ikke har billeder nok til at udfylde det layout, man har valgt, kan man få et resultat, hvor billederne er forstørrede, således at der kun er et billede på hver side, selv om man valgte et layout med 2 billeder pr. side.

Hvis man ønsker billeder af forskellig størrelse og placering på siderne, som ofte vil være tilfældet med et familiealbum, kan man slet ikke bruge automatikken.

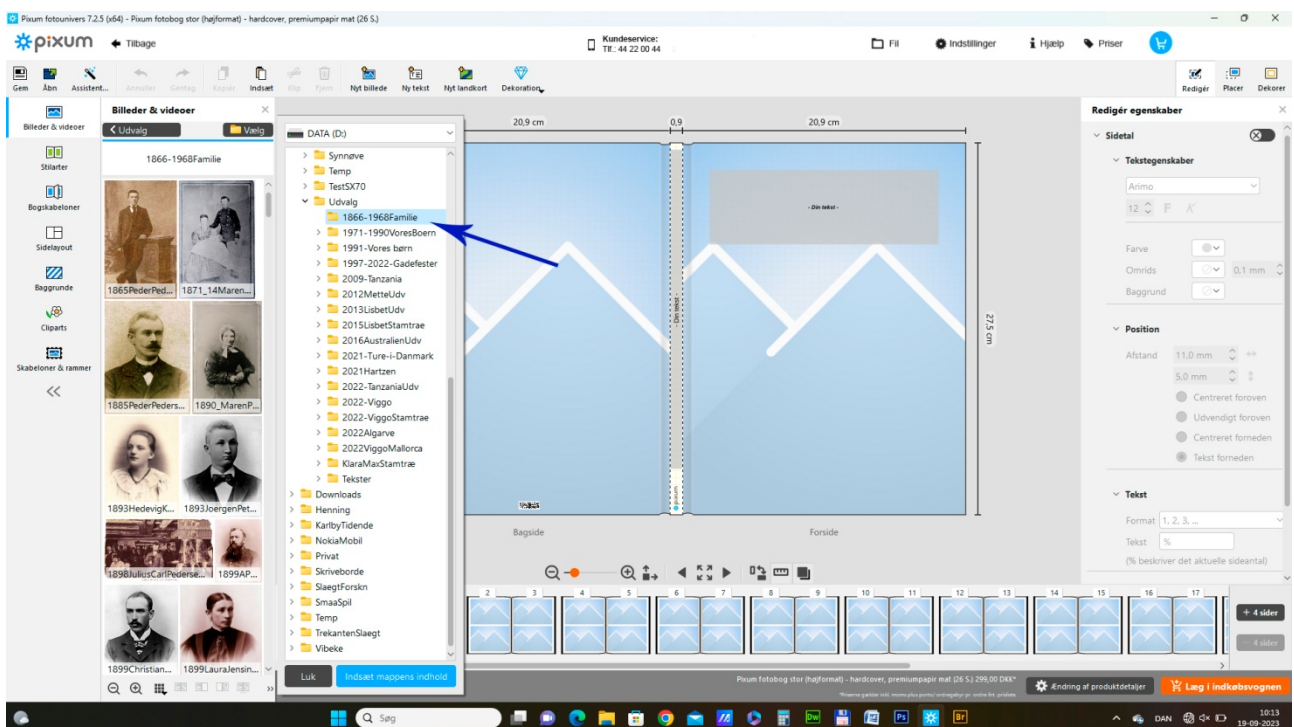
Når ens album er kommet frem i programmet, vil der være en linje enten for nede på siden, hvor alle siderne bliver vist som miniaturer.

Figur 6. Her er en kort forklaring til "arbejdsbordets indhold.

Vælg mappen med billeder

Før man kan sætte billeder ind, skal man navigere hen til den mappe, hvor billederne ligger, for nemheds skyld har jeg lagt alle billederne i samme mappe. Principielt kan man hente billeder fra mange mapper til det samme album. På figur 6 vises, hvordan man navigerer til en mappe.

Figur 6. Normalt starter programmet i den mappe, hvor man sidst har arbejdet med billeder fra. Dvs. ved et nyt album skal man begynde med at navigere hen til mappen med de billeder, man ønsker at arbejde med.

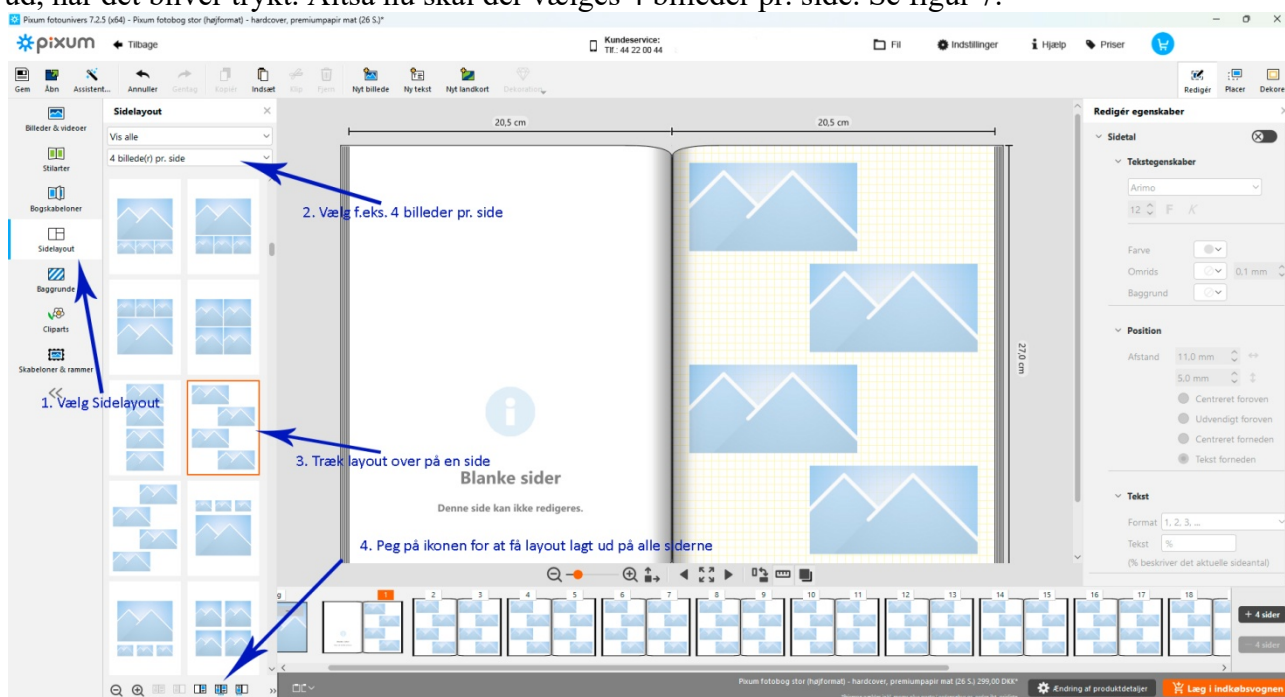
Normalt starter programmet med at stå i fanen øverst til venstre [Billeder og Videoer], gå nu op til knappen [Vælg mappe], når der klikkes på den fremkommer en dialogboks, hvor man kan vælge

mappen, hvor man har de billeder liggende, man vil anvende til bogen. I samme øjeblik man klikker på mappen med billeder, bliver de vist i området til venstre for arbejdsområdet.

Når man har valgt mappen med billederne, er der to knapper at vælge imellem, den, jeg altid anvender, er [Luk], den anden er [Indsæt mappens indhold], den vil tage alle billederne og indsætte dem på siderne i de rammer, der er på siderne uden at tage hensyn til, om det er højformat eller tværfORMAT billeder.

Vælg sidelayout

Næste punkt bliver at vælge en standard til de sider, man vil arbejde med. På "A4" sider, som der blev valgt her, vælger jeg normalt 4 billeder pr. side. Ved store sider på 30 x 30 cm vælger jeg normalt 6 billeder pr. side. Det er principielt ligegyldigt, hvor mange billeder man vælger som udgangspunkt, idet man kan slette og indsætte billedholdere helt frit, som det skal vises senere. Men ved at vælge en passende "standard", letter man sit eget arbejde senere og når man har set størrelsen på billederne ved 4 billeder på en A4-side, vil man bedre kunne skønne, hvordan det hele tager sig ud, når det bliver trykt. Altså nu skal der vælges 4 billeder pr. side. Se figur 7.

Figur 7. Vælg først fanen med Sidelayout, derpå vælger man, hvor mange billeder man ønsker pr. side. Hvorefter man trækker det valgte over på en side. Til slut vælges at indsætte det valgte layout på alle sider.

Først vælger man fanen øverst til venstre med Sidelayout. Derpå vælger man 4 billeder pr. side i rullemenuen over kolonnen med sidelayout.

Derpå trækker man det ønskede layout over på en side og til slut klikker man på knappen med [Indsæt layout på alle indersider] nederst til venstre.

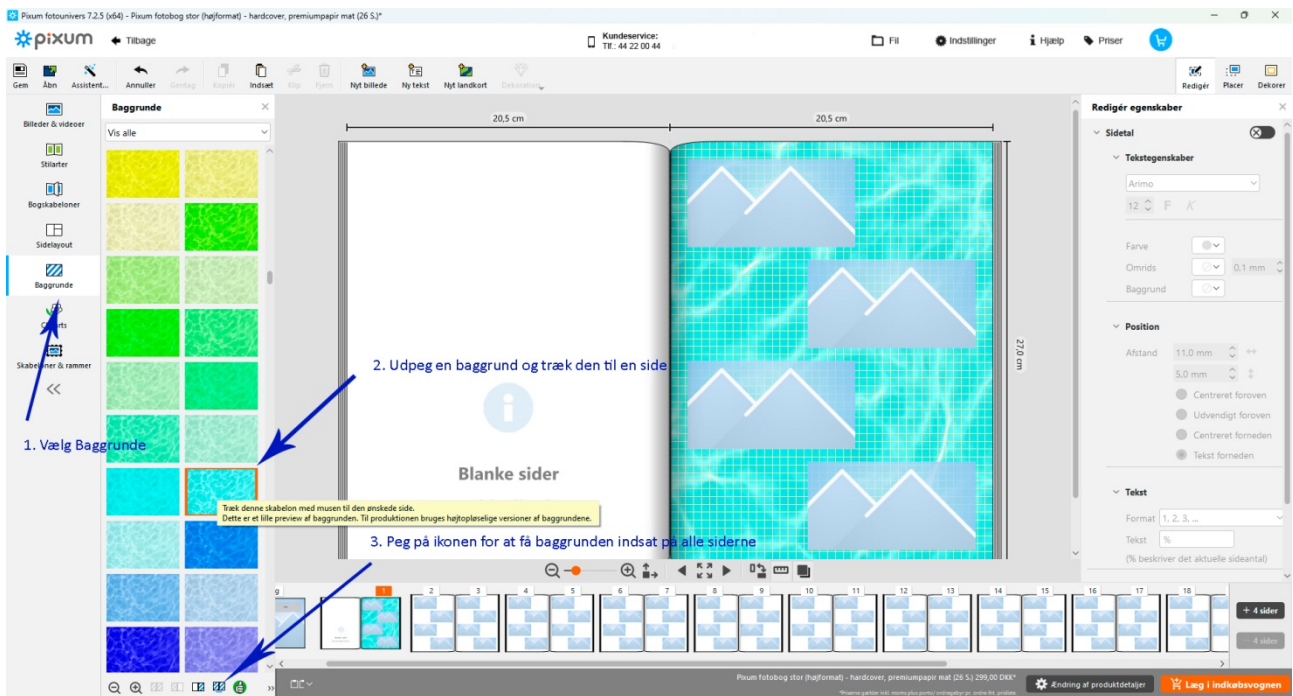
Hvis billederne kommer fra en mobiltelefon, vil det ofte være hensigtsmæssigt at vælge en side med billeder i højformat, hvis der er brugt et fotografiapparat eller mobilen er holdt vandret, så vælges et layout med vandrette billedholdere. Man kan til enhver tid ændre formatet af de enkelte billedholdere på en side, mere herom senere. Hvis det er digitale billeder og der er GPS-koordinater i billedet, vil man blive spurgt om man ønsker et landkort indsat sammen med billedet, dette koster ekstra. Man kan også indsætte videofilm i bogen, derved dannes en QR-kode som indsættes sammen med et startbillede fra videoen. Når QR-koden derpå scannes med en mobiltelefon vil videoen blive vist. Men her skal man være opmærksom på at videoen kun lever så længe, som den

har liv på CE-WEs server, her gives ingen garanti for mere end 6 år, da jeg lagde en forespørgsel hos firmaet.

Vælg et generelt udseende af siderne

Næste punkt bliver at vælge baggrunde til siderne. Jeg vælger normalt samme baggrund til alle siderne, men det er ikke nødvendigt. Men man skal passe på at et album ikke kommer til at ligne et spraglet cirkustelt.

Næste punkt bliver at vælge [Baggrunde] nederst til venstre. Derpå trækker man i skyderen, indtil man har fundet noget, man kan bruge. Derefter klikker man en gang på baggrunden og vælger [Placer på alle indersider]. Eller man kan vælge at trække baggrunden over på en side og derpå trække en anden baggrund til en anden side osv. Se figur 8.

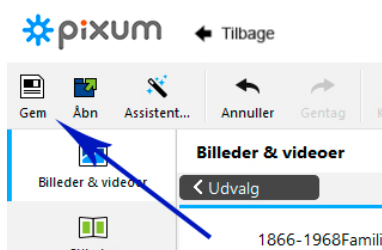

Figur 8. Når man skal have en baggrund til billederne, skal man vælge fanen [Baggrunde], derefter navigerer man i princippet, som ved Sidelayout, forskellen er, at man kun behøver at trække en baggrund over på en side, hvis de skal være forskellige på de enkelte sider.

At gemme sit arbejde

Nu er det blevet tid til at gemme det arbejde, der er lavet indtil nu.

I øverste venstre hjørne er der et lille billede af en "diskette". Den klikker man på, hvorefter man bliver bedt om at give albummet et navn. Vær opmærksom på at man også kan navigere til en selvvalgt mappe, hvor man kan samle alle sine album.

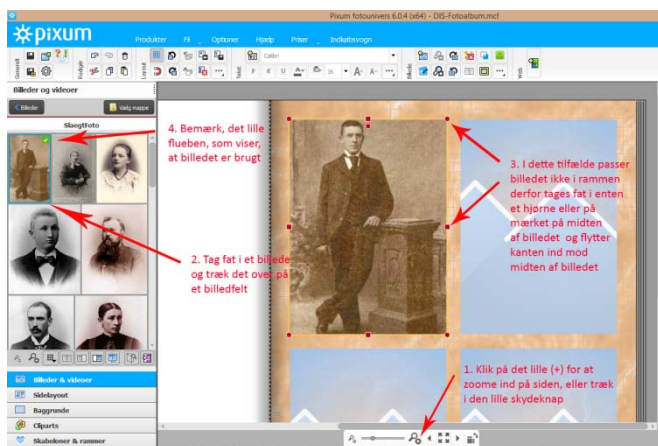

Figur 9. Her udpeges "knappen", der skal bruges til at gemme det arbejde, som er lavet på et album.

Nu er man klar til at arbejde med billederne i et album.

Der er valgt 4 billeder pr. side, der er med vilje valgt rammer med den længste kant på siderne, fordi de fleste af de billeder, der skal sættes ind, er af den type.

Indsæt billeder i bogen

Når man vil sætte et billede på plads i en billedholder på en side, holder man musen hen over et af billederne i listen til venstre, derpå trykkes venstre knap på musen ned, så man holder fast i billedet, derpå trækker man billedet hen i den billedholder, man vil placere billedet i.

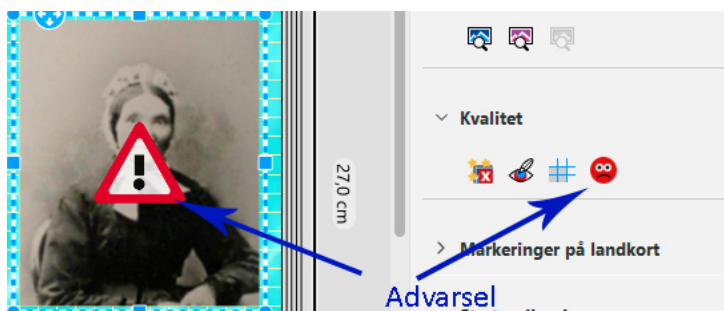
Figur 10. Træk nu et billede over i en billedholder.

Man kan ændre på en billedholders størrelse ved at trække i et af de 8 knudepunkter, som vises omkring et billede, så længe man arbejder

med billedet.

Når billedet er sat ind, kan man klikke på de små knapper i værktøjspanelet til højre for arbejdsområdet, derved zoomer man billedet ud og ind i billedholderen og kan derved få netop det udsnit at et billede man ønsker, uden at skulle lave en hel masse billedbehandling i sit billedbehandlingsprogram. Man behøver ikke at bruge de små knapper i værktøjspanelet, et tryk på tastaturets [+]- eller [-]-taster giver samme resultat.

Når man trykker på [+], således at der zoomes ind på billedet i rammen, skal man holde øje med den lille grønne mand i værktøjspanelet, så længe han er grøn og smilende vil billedet blive flot, når det trykkes. Hvis han bliver gul i ansigtet vil resultatet blive tvivlsomt.

Men når han bliver rød i hovedet. Vil det resultere i, at der oven i det billede, man har sat ind, vil vise sig en yderligere advarsel. Som vist på figur 11 her ved siden af.

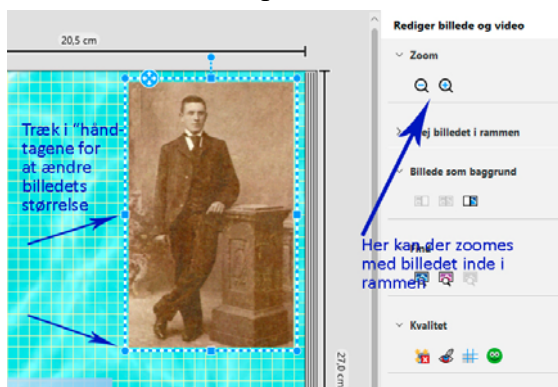
Figur 11. Advarsel ved for ringe opløsning af billederne.

Der er to måder at løse problemet på:

Den ene er at gøre billedet mindre i fotoalbummet. Det vil ofte føre til, at man sidder med et meget lille billede i sit album.

Den anden måde at løse problemet på er ved at foretage en ny scanning af billedet i en højere opløsning.

Fejlen opstår ofte fordi man blot har scannet ved den opløsning som scanneren foreslår som basis, hvilket ofte er 300 dpi. Det duer ikke, når man vil bruge billedet frit senere. Det kan være meget godt, hvis billedet blot skal ses på en computerskærm, men det er langt fra tilstrækkeligt, når man vil lave nye udskrifter af billedet.

Figur 12. Viser hvordan man tilpasser et billede til billedholderen.

Her kommer man ikke uden om at styre sin scanner selv. Dvs. man skal ind i "Indstillinger" på scannerprogrammet og sætte opløsningen op til 600

eller 1200 dpi eller mere og derpå scanne sit billede igen.

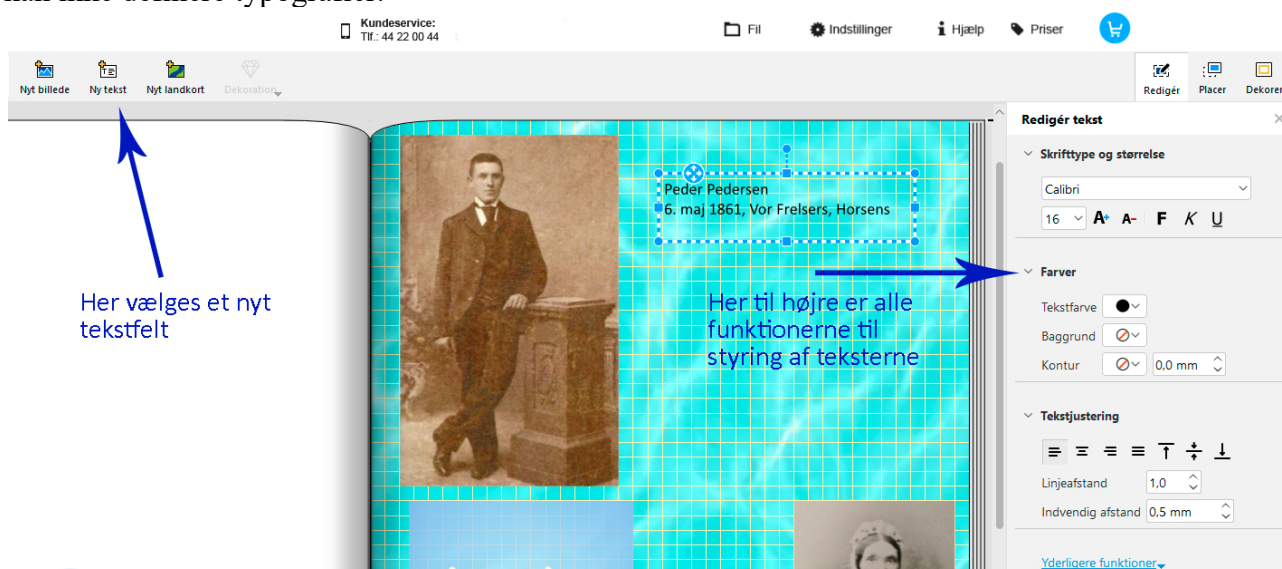
Derefter kan man sætte billedet ind i fotoalbummet og forstørre det til den ønskede størrelse.

Når et billede er placeret i bogen vil der blive vist et grønt "flueben" på billedet i vinduet til venstre. Dette gør at man ikke kommer til at anvende det samme billede to gange. Man kan godt bruge et billede to gange, hvis man f.eks. både vil bruge det på omslaget og inde i bogen. Fluebenet vil derefter blive ændret til et tal, hvis billedet er brugt 2 gange vil der i hjørnet af billedet stå [2]. Selv med denne facilitet laver jeg altid indholdet i bogen inden jeg laver omslaget

Inden der fortsættes, kommer her en lille advarsel.

De fleste fremkaldeanstalter har en funktion, hvor de forsøger at optimere billederne, dvs. forbedre på de billeder, man ønsker at fremkalde. En sådan funktion findes også i fremstillingen af et fotoalbum. Hvis man selv har udført billedbehandling. Vil jeg anbefale at funktionen slås fra. Det er knappen med der røde kryds under [Kvalitet] på figur 11.

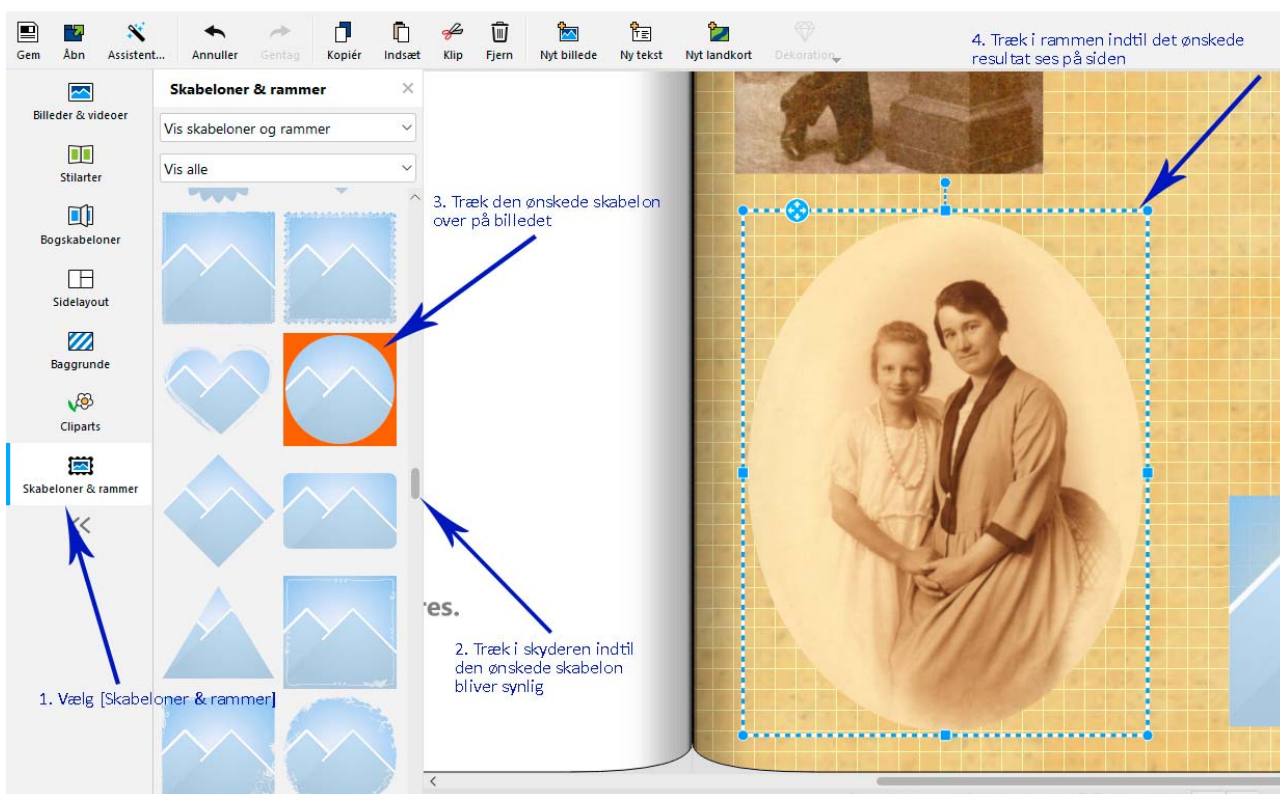
Når man vil skrive en tekst ved et billede, går man op i værktøjslinjen over albummet og klikker på knappen med [T] "Ny tekst", derpå kan man oprette en firkant nede på albumsiden og i det felt, kan man indskrive sin tekst. Teksten kan man formatere med den teksttype, man ønsker. Alle de teksttyper man kender fra tekstbehandling mv. er til rådighed for billedbogsprogrammet. Det samme gælder farven på teksterne og alle andre effekter, man kender fra tekstbehandling. Men man kan ikke definere typografier.

Figur 13. Tekstværktøj, virker helt som de fleste tekstbehandlingsprogrammer.

Billedbogsprogrammet husker hele tiden den skrifttype og størrelse man sidst har arbejdet med, denne typografi bruges til alle følgende tekstfelter, man opretter. Så smart man laver om på teksten fortsættes med den nye tekst. Hvis man vil tilbage til en tidligere teksttype, kan man "snyde" programmet, så skriver man lidt i et tidligere tekstfelt. Den "snydetekst" kan man blot slette igen, men herefter er det den teksttype, man lige har rettet, der vil blive anvendt i det følgende. Dette er det lidt vigtigt at huske, således at man ikke uforvarende kommer til at oprette felter med teksttyper, man ikke ønsker det pågældende sted.

Nu en speciel ting til dette lille kursus. Jeg springer over fanen med [Cliparts]. Men vil lige kort omtale funktionen nederst til venstre, der hedder [Skabeloner og rammer]. Mange af de gamle billeder er klippet ovale for at passe i nogle rammer, der var meget populære en overgang.

Figur 14. Indsætning af billeder med andre former, end firkantede kan også lade sig gøre.

Skal man finde sig i, at et sådant billede bliver indsat i en firkantet ramme? Svaret er selvfølgelig – nej – det skal man ikke. Det ovale billede indsættes som før i en firkantet billedholder. Derpå kommer det smarte ved det valgte fotobogsprogram.

Man går ned til venstre og vælger [Skabeloner og rammer], derpå trækker man i skydeknappen indtil man har fundet en passende skabelon. Skabelonen trækkes derpå over på det ovale billede.

Hvis skabelonen ikke dækker, som man ønsker det, bruger man [+] og [-]-tasterne til at ændre på beskæringen, hvorefter man har et flot ovalt billede i sin bog.

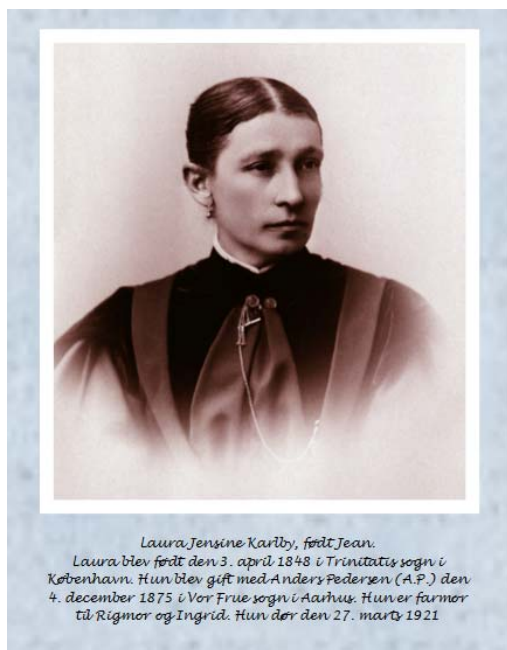

Der er også brugt forskellige skabeloner på siden. Det firkantede billede har fået tilføjet en hvid ramme på 3 mm, som er sat ind ved hjælp af knappen i værktøjslinjen.

Figur 15. Her er indsat et ekstra billede, det kom ind ved blot at klikke på knappen til indsætning af en ny billedholder.

Bemærk den ternede baggrund, den kan tændes og slukkes med værktøjskappen øverst til venstre, det er et "gitter", som kan hjælpe med at placere billederne på siden neden under knappen med gitteret, er der en knap med en magnet, når den knap aktiveres, vil billederne "gribe fat i gitteret", når man trækker i billedholderne. Dette kan bruges til at få billeder til at stå på linje med hinanden, hvis man skulle ønske det. Gitteret kommer ikke med i den færdige bog, det er en ren hjælpefunktion.

Programmet kan selvfølgelig også indsætte sidenumre i bogen. I værktøjspaletten til højre findes sidenummerfunktionen.

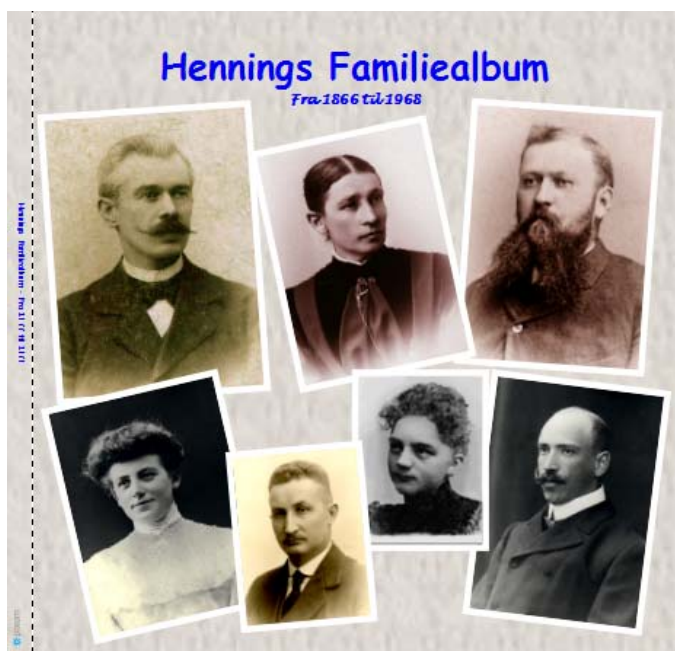
Figur 16. Husk altid at indsætte en meningsfuld tekst ved billederne.

Afslutning

Hermed slutter dette lille kursus i udarbejdelse af en fotobog. Jeg har efterhånden lavet mere end 30 bøger af forskelligt udseende og udstyr. Det handler for mig om, at få billederne ud af computeren, så både jeg selv, familie, venner og bekendte kan få glæde af alle de billeder, man får i den digitale verden.

Det er et stort program, man får til udarbejdelse af en fotobog, programmet har mange funktioner, som de fleste aldrig får brug for. Man kan rolig prøve de mange muligheder, husk blot at gemme dit arbejde en gang imellem. Man behøver heller ikke at lave en bog færdig på én aften, det er ligesom med andre programmer, man har oprettet et dokument, som kan gemmes og hentes igen og igen, der kan rettes og ændres i det, indtil man er tilfreds

med resultatet. Min slægtsfotobog tog det ca. 1 år, før jeg var tilfreds med. Men rejsebøger og familieture er færdig efter langt kortere tid.

Figur 17. Sådan kan et Familiealbum se ud.

Når man er tilfreds med resultatet, skal bogen sendes til "fremkaldelse". Det gøres ved at klikke nede i højre hjørne på [Læg i indkøbsvognen]. Derpå skal man oprette sig som bruger hos Pixum. Der skal bruges et brugernavn, som normalt er en e-mail-adresse, derpå skal man vælge et "Password", som det er vigtigt, man kan huske, idet det skal bruges hver gang, man vil handle med Pixum. Derpå følger en formular, hvor man skal indtaste den postadresse, man vil have bogen sendt til. Når man er færdig med det praktiske, begynder programmet at sende bogens indhold til Pixums server. Efter nogen tid vil man blive bedt om at indtaste oplysningerne fra ens Dankort/Visakort. Når det er gjort

fortsætter programmet med at sende billeder og oplysninger om bogen til trykkeriet.

Når programmet er færdigt med at sende, modtager man en kvitteringsmail fra Pixum. Derefter går der nogle dage, hvorefter der igen dukker en mail op, denne gang fortæller den, at bogen er på vej med posten.

Fra bogen er sendt til fremkaldelse og til den lander i postkassen går der fra 5 til 8 dage.